

Mišljenje Europskog odbora regija – Revizija trgovinske politike

(2021/C 175/04)

Izvjestitelj:	Willy BORSUS (BE/Renew Europe), potpredsjednik vlade Valonije te ministar gospodarstva, vanjske trgovine, istraživanja i inovacija, digitalizacije, poljoprivrede, prostornog planiranja, instituta IFAPME i centara za stručna znanja
Referentni dokument:	COM(2021) 66 final

PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA

Opće napomene

1. u načelu pozdravlja komunikaciju Komisije objavljenu 18. veljače pod nazivom „Revizija trgovinske politike – otvorena, održiva i odlučna trgovinska politika” i prima na znanje zaključke i preporuke iznesene u njoj, ali napominje da ona sadržava i određene slabe točke na koje je potrebno skrenuti pozornost;
2. smatra da je trgovinsku politiku potrebno temeljito reformirati kako bi se osigurala dosljednost s obvezama iz europskog zelenog plana za održiv i uključiv rast, odgovorilo na izazove digitalne tranzicije, povećala konkurentnost industrije EU-a te doprinijelo rastu zapošljavanja u Europi i poboljšanju životnog standarda svih građana; ističe, naposljetku, da trgovinskom politikom treba poboljšati otpornost Europske unije i osposobiti je za ublažavanje trenutanih i budućih sistemskih šokova, posebno onih povezanih s klimatskim promjenama, povećanim geopolitičkim napetostima i rizikom od drugih pandemija i zdravstvenih kriza;
3. podsjeća na središnju ulogu trgovine u gospodarstvu EU-a i na to da milijuni radnih mjesta u Europi ovisе o izvozu izvan Europe. Prije krize uzrokovane bolešću COVID-19 o izvozu je u Europi ovisilo 35 milijuna, a o stranim ulaganjima 16 milijuna radnih mjesta. To znači da je svako sedmo radno mjesto bilo ovisno o izvozu;
4. zabrinut je zbog šoka koji je kriza uzrokovana pandemijom bolesti COVID-19 izazvala na međunarodnim tržištima i zbog dodatnog pogoršanja ionako lošeg stanja, ponajviše uslijed povećanih geopolitičkih napetosti. Prema nedavnom istraživanju Glavne uprave Europske komisije za trgovinu, očekuje se da će se za 2020. zabilježiti pad međunarodne trgovine za 10 % – 16 %; predviđa se smanjenje izvoza iz 27 država članica EU-a u treće zemlje za 9 % – 15 %, što je smanjenje od oko 282 do 470 milijardi EUR ⁽¹⁾; sa zabrinutošću napominje da Međunarodna organizacija rada (MOR) 2020. godine samo u Europi predviđa gubitak 12 milijuna radnih mjesta zbog pandemije bolesti COVID-19;
5. napominje da socioekonomskim izazovima valja dodati i činjenicu da građani sve više dovode u pitanje kako su koristi globalizacije raspoređene u vrijednosne lance u svim gospodarskim sektorima i društvu u cjelini; u tom pogledu smatra važnim da lokalne i regionalne vlasti, koje su najbliže građanima, ostanu u potpunosti uključene i da se Komisija s njima savjetuje u vezi s trgovinskim sporazumima Europske unije; u tom je kontekstu zabrinut zbog pristupa Komisije u nedavnim trgovinskim pregovorima – nakon presude Suda Europske unije o pitanju Singapura (mišljenje 2/15 iz svibnja 2017.) – u cilju izbjegavanja „mješovitih” trgovinskih odnosa pregovaranjem samo o trgovinskim sporazumima u kojima EU ima isključivu nadležnost;
6. čvrsto vjeruje da samo održiv trgovinski model uz poštovanje vrijednosti EU-a, osnovnih zakonodavnih pravila Unije o kojima se ne može pregovarati i ciljeva održivog razvoja može doprinijeti dobrobiti i blagostanju svih, i u Europskoj uniji i izvan nje;

⁽¹⁾ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/may/tradoc_158764.pdf

Jačanje usklađenosti trgovinske politike i drugih sektorskih politika EU-a u kontekstu oporavka

7. smatra da se treba pobrinuti za veću usklađenost trgovinske politike i poljoprivredne, industrijske, digitalne, fiskalne, socijalne, okolišne, prometne, klimatske, energetske, razvojne i kohezijske politike te politike tržišnog natjecanja Unije, kao i temeljnih prava Unije; izražava žaljenje zbog toga što se u predmetnoj Komunikaciji Komisije ne stavlja dovoljan naglasak na potrebu za usklađenošću raznih sektorskih politika EU-a;

8. naglašava temeljnu predanost gospodarskoj slobodi izbora lokalnih i regionalnih javnih vlasti u pružanju, naručivanju i financiranju usluga od općeg gospodarskog interesa;

9. naglašava važnost zaštite javnih usluga i kritične infrastrukture (javne usluge od općeg interesa) u trgovinskim sporazumima te stoga poziva na njihovo sveobuhvatno i pravno sigurno isključenje iz područja primjene svih sporazuma o slobodnoj trgovini i ulaganjima, uključujući sve odredbe o zaštiti ulaganja, primjerice putem pristupa pozitivnog popisa odgovornih odredbi o pristupu tržištu, tretmana najpovlaštenije nacije i nediskriminacije na temelju državljanstva;

10. smatra da se revizija trgovinske politike mora provesti usporedno s ciljanom reformom određenih elemenata politike tržišnog natjecanja EU-a i preoblikovanjem europske industrijske i inovacijske politike kako bi se podržao položaj EU-a kao globalnog predvodnika u ključnim područjima; u tom kontekstu sa zanimanjem iščekuje objavljivanje ažurirane strategije EU-a o industrijskoj politici najavljeno za travanj 2021.;

11. ističe da se EU mora potruditi da se na svjetskoj razini iznađe rješenje za opozivanje digitalnih usluga, uz primjereno upravljanje i pravila na globalnoj razini; ako se u idućim mjesecima ne uspije naći međunarodno rješenje, posebno na razini OECD-a, EU bi trebao razmisliti o tome da sam poduzme mjere;

12. podržava zahtjev da se, u skladu s načelima i pravilima Svjetske trgovinske organizacije (WTO), u trgovinske i gospodarske sporazume EU-a uključi poglavlje koje bi sadržavalo klauzule o poreznim kažnjivim djelima, pranju novca i agresivnom poreznom planiranju te o suradnji među poreznim tijelima. Komisija bi to poglavlje trebala uključiti u tekuće pregovore i u sporazume koji su već na snazi prilikom njihove revizije;

13. kad je riječ o poljoprivrednoj politici, naglašava da poljoprivredna politika koja ne jamči to da vanjska tržišta zadovoljavaju visoke europske standarde u pogledu održivosti i sigurnosti hrane može ozbiljno ugroziti unutarnje tržište i poljoprivredni sektor, pogotovo ako se taj sektor već suočava s problemima, čime bi se ugrozila opskrba hranom u Uniji, što je temeljni cilj zajedničke poljoprivredne politike, kao i gospodarenje europskim zemljištima, koje ovisi o radnicima tog sektora; smatra da bi revidirana trgovinska politika, zajedno s poljoprivrednom politikom, trebala doprinijeti općem održavanju radnih mjesta, davanju veće sigurnosti poljoprivredi i poljoprivrednicima jamčenjem pravednih naknada.

Trgovinska politika trebala bi poljoprivredi i poljoprivrednicima osigurati jednake uvjete tržišnog natjecanja između unutarnjeg i vanjskog tržišta, dajući prednost opskrbi koja potječe iz Europske unije pred proizvodima s vanjskih tržišta, a istodobno bi interni propisi koji uređuju funkcioniranje tržišta trebali poticati diversifikaciju unutarnjeg tržišta kako bi se zajamčila konkurentnost. Međutim, time se ne smiju ugroziti napori za jačanje poštenih trgovinskih odnosa s afričkim zemljama;

14. izražava žaljenje zbog toga što Komunikacija Europske komisije ne sadržava rješenja za ublažavanje negativnog učinka koji trgovinski sporazumi mogu imati na neke poljoprivredne sektore koji su već pod pritiskom ili su sami po sebi oslabljeni; poziva na to da se razmisli o uvođenju mehanizma za potporu najteže pogođenim sektorima; u tom je pogledu posebno zabrinut zbog negativnih posljedica koje sporazum o pridruživanju između EU-a i Mercosura bez sumnje može imati na određene poljoprivredne sektore;

15. podsjeća na važnu ulogu kohezijske politike u poboljšanju konkurentnosti raznih predjela Europske unije putem ciljanih ulaganja prilagođenih potrebama konkretnih područja, osobito potrebama udaljenih i izoliranih regija u kojima su razvoj i modernizacija infrastrukture od iznimne važnosti, u ključnim sektorima kao što su mrežna infrastruktura, povezivost, istraživanje i inovacije, MSP-ovi, informatičke usluge, mjere za zaštitu okoliša i klimatska politika, kvalitetna radna mjesta i socijalna uključenost;

16. smatra da trgovinska politika EU-a ne smije potkopavati napore EU-a u pogledu razvojne suradnje s trećim zemljama pa stoga poziva na uravnotežen i pravedan pristup slobodnoj trgovini kad je riječ o nestabilnijim gospodarstvima;

17. podržava to što je Europska komisija predstavila pravni instrument za rješavanje problema narušavanja tržišta koja strane subvencije uzrokuju na unutarnjem tržištu EU-a i naglašava potrebu za modernizacijom i ažuriranjem propisa EU-a o tržišnom natjecanju;

18. poziva Europsku komisiju da pokaže da je moguće u kratkom roku ostvariti ambicioznu modernizaciju Ugovora o energetskej povelji, čime bi ga se uskladilo s ciljevima Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama i čime bi se uključio modernizirani pristup EU-a zaštiti ulaganja jer će u suprotnom biti potrebno istražiti mogućnost urednog povlačenja EU-a iz tog ugovora;

19. potiče Komisiju da poduzme sve potrebne korake kako bi osigurala brz i uredan raskid preostalih bilateralnih ugovora o ulaganjima unutar EU-a;

Prema modelu otvorene strateške autonomije

20. naglašava da je važno da EU ostane otvoreno gospodarstvo i da i dalje promiče slobodnu, ravnopravnu i održivu međunarodnu trgovinu utemeljenu na pravilima od koje svi trgovinski partneri imaju korist; u tom smislu podržava napore koje Europska komisija ulaže u reformu WTO-a. Cilj mora biti njegova revitalizacija i jačanje, među ostalim modernizacijom njegova funkcioniranja u ključnim područjima i popunjavanjem praznina u njegovu regulatornom okviru kako bi WTO mogao na prikladan način odgovoriti na aktualne izazove u trgovinskoj politici;

21. pozdravlja model otvorene strateške autonomije koji je predložila Europska komisija, koji se mora pretočiti u otvorenu, održivu i čvrstu trgovinsku politiku koja vrednuje i štiti naše gospodarske prednosti, jamči pristup ključnim tržištima i sirovinama te osigurava pristup ključnoj robi i uslugama; istodobno upozorava na protekcionističke tendencije i naglašava da Europa mora ostati strateški globalni akter koji poštuje međunarodna pravila i spreman ih je i provoditi;

22. smatra da to podrazumijeva mapiranje naših vrijednosnih lanaca uz sudjelovanje nadležnih regionalnih tijela kako bi se utvrdile i smanjile ovisnosti strateških sektora te povećala otpornost najosjetljivijih industrijskih ekosustava, posebno u udaljenim i izoliranim regijama kao što su najudaljenije regije, i posebnih područja kao što su zdravstvo, obrana, svemir, hrana, digitalizacija i kritične sirovine; pažljivo će pratiti rezultate rada koji trenutno obavlja Komisija u svrhu popisivanja strateških ovisnosti i najosjetljivijih industrijskih ekosustava;

23. naglašava da to može uključivati diversifikaciju proizvodnje i opskrbnih lanaca, stvaranje strateških zaliha, poticanje ulaganja i proizvodnje u Europi, razmatranje alternativa i promicanje industrijske suradnje među državama članicama;

24. napominje da je kriza izazvana bolešću COVID-19 pokazala kreativni i inovacijski potencijal u regionalnim ekosustavima i potaknula nove oblike suradnje kao odgovor na probleme s nabavom, primjerice u vezi s medicinskim proizvodima i lijekovima; smatra da bi EU trebao poticati jačanje lokalnog gospodarstva u nekim industrijskim sektorima i potaknuti inovativne europske lance vrijednosti na temelju komplementarnosti ekosustava, posebno pomoću mjera podrške suradnji među dionicima; smatra da su politike osnivanja klastera i suradnje među klasterima korisne za stvaranje kritične mase i zadovoljavanje potreba MSP-ova; smatra da stvaranje kritične mase potražnje za neke strateške proizvode i njezina vidljivost na unutarnjem tržištu može doprinijeti povratku nekih vrsta proizvodnje u Europu i razvoju konkurentne proizvodnje na teritoriju EU-a, prije svega ubrzanjem uvođenja inovativnih rješenja na tržište;

25. podsjeća na potrebu za razvojem posebnih akcijskih planova za svaki strateški lanac vrijednosti utvrđen u EU-a za provedbu važnih projekata od zajedničkog europskog interesa (IPCEI) s obzirom na to da su oni važan alat za zelenu i digitalnu tranziciju i jačanje tehnološkog vodstva Unije, posebice u pogledu, primjerice, baterija, mikroelektronike i vodika;

Održivi trgovinski model – jedini model koji može doprinijeti dobrobiti i blagostanju svih i u EU-u i izvan njega

26. uzima na znanje činjenicu da se u Komunikaciji spominje preispitivanje akcijskog plana EU-a u 15 točaka o učinkovitoj provedbi i izvršenju poglavlja o trgovini i održivom razvoju u trgovinskim sporazumima; zadovoljan je zbog toga što je predviđeno da će to preispitivanje obuhvaćati sve relevantne aspekte provedbe i izvršenja poglavlja o trgovini i održivom razvoju, uključujući opseg obveza, mehanizme praćenja, mogućnost sankcija zbog neusklađenosti, klauzulu o ključnim elementima te institucionalni ustroj i potrebna sredstva; izražava žaljenje zbog toga što to preispitivanje i komunikacija nisu provedeni na koordinirani način, ali pozdravlja činjenicu da je rok za preispitivanje pomaknut na kraj 2021.; smatra da bi da taj postupak trebao biti što transparentniji i uključiviji;

27. u tom pogledu smatra da bi europski ekološki, klimatski i socijalni standardi, kao što su oni utvrđeni u europskom zelenom planu i europskom stupu socijalnih prava, trebali biti dio svakog trgovinskog sporazuma o kojem Europska unija pregovara i minimalni uvjeti koje se stranke obvezuju poštovati; smatra da će to pomoći europskim MSP-ovima i industriji koji se tih standarda pridržavaju da uspješno posluju i razvijaju se, a istodobno će pozitivno utjecati na njihove trgovinske partnere;

28. smatra da EU mora biti odlučniji u pogledu poštovanja i promicanja ljudskih prava s jedne strane, odnosno socijalnih, okolišnih i ekoloških standarda sadržanih u njegovim trgovinskim sporazumima s druge strane; pozdravlja Komisijinu uspostavu pritužbenog mehanizma koji omogućuje prijavu kršenja obveza u pogledu trgovine i održivog razvoja; zalaže se za to da svaka ugovorna stranka sporazuma poštuje, promiče i u svojem zakonodavstvu i praksi na cijelom svom teritoriju stvarno primjenjuje međunarodno priznate temeljne radne standarde, kako su definirani u temeljnim konvencijama MOR-a;

29. podržava prijedlog Komisije da Pariški klimatski sporazum postane osnovni element svih budućih sporazuma o trgovini i ulaganjima te da se u tim sporazumima prednost da djelotvornoj provedbi Konvencije o biološkoj raznolikosti;

30. potiče učinkovitu provedbu trgovinskih sporazuma nagrađivanjem partnerskih zemalja koje ispunjavaju obveze u pogledu trgovine i održivog razvoja. Stranke bi trebale uvesti, prema potrebi, postupno smanjenje carina povezano s djelotvornom provedbom odredbi iz poglavlja o trgovini i održivom razvoju i navesti uvjete koje zemlje trebaju ispuniti za ta smanjenja, uključujući mogućnost povlačenja posebnih tarifnih stavki u slučaju kršenja tih odredbi;

31. smatra da je jamčenje pravednosti i održivosti za sve jedini način da se doprinese globalnim promjenama koje znatan broj građana traži;

32. u tom pogledu sa zanimanjem iščekuje prijedlog Komisije, koji bi trebao biti predstavljen tijekom 2021., za osmišljavanje efikasnog mehanizma za porez na ugljik na vanjskim granicama koji je u skladu s pravilima WTO-a i može zajamčiti pošteno tržišno natjecanje poduzećima koja posluju na jedinstvenom tržištu te pridonijeti konkurentnosti europske industrije. Takav mehanizam trebao bi ponajprije dopunjavati, a zatim i dugoročnije zamijeniti, besplatnu dodjelu prava na emisije CO₂ i kompenzaciju cijene električne energije za primarne industrije;

33. smatra da bi posebnu pozornost trebalo posvetiti i promicanju odgovornog poduzetništva i transparentnosti u lancima opskrbe; u tom smislu posebno podržava tekuće inicijative na europskoj razini za jačanje mehanizama dužne pažnje; smatra da je to potrebno i da bi se uspostavili jednaki uvjeti tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu EU-a;

34. pozdravlja činjenicu da je Europska komisija imenovala glavnog službenika za nadzor primjene trgovinskih pravila čija je zadaća, među ostalim, praćenje pravilne primjene obveza održivog razvoja, posebno u pogledu klimatskog programa i radničkih prava; nada se da će glavni službenik uspostaviti sveobuhvatne i neprekidne komunikacijske kanale s lokalnim i regionalnim vlastima i civilnim društvom; posvećivat će veliku pozornost tome da se glavnom službeniku dodijele dostatna sredstva kako bi mogao ostvarivati utvrđene ciljeve;

Osiguravanje pravednog tržišnog natjecanja za poduzeća iz EU-a

35. smatra da su u procesu ratifikacije sveobuhvatnog sporazuma o ulaganjima između EU-a i Kine potrebna dodatna jamstva u pogledu poštovanja ljudskih prava i socijalnih standarda;

36. naglašava važnost očuvanja ravnopravnih uvjeta tržišnog natjecanja za poduzeća kako bi ona bila konkurentna na unutarnjem tržištu i na međunarodnoj razini u globalnim lancima vrijednosti; smatra da je potrebno usredotočiti se na primjenu postojećih pravila i odlučnije mobilizirati instrumente trgovinske zaštite kako bi se suzbile prakse narušavanja tržišta u trećim zemljama;

37. pozdravlja sporazum Europskog parlamenta i Vijeća o zakonodavnom prijedlogu uredbe o jačanju provedbe trgovinskih pravila, kojim se odgovara na trenutačni zastoj u funkcioniranju Žalbenog tijela WTO-a i koji će se primjenjivati i u kontekstu bilateralnih odnosno regionalnih trgovinskih sporazuma u kojima partner jednostrano nameće sankcije EU-u i blokira postupak rješavanja sporova predviđen u sporazumima. Naglašava da će se tom uredbom mogućnost EU-a da nametne protumjere kao što su carine, količinska ograničenja i protumjere u području javne nabave proširiti na usluge i intelektualno vlasništvo. Također podržava odluku Europske komisije da uspostavi jedinstvenu ulaznu točku da se „prema svim kršenjima odredbi o radničkim pravima, klimatskim promjenama ili ljudskim pravima postupi na isti način kao i prema pritužbama koje se odnose na pristup tržištima naših trgovinskih partnera”;

38. smatra da je potrebno preispitati pravila tržišnog natjecanja s obzirom na izazove vanjske konkurentnosti, prakse u trećim zemljama i nova kretanja u inovacijskim ekosustavima; tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu i pristup MSP-ova europskim i globalnim lancima vrijednosti moraju ostati ključni elementi uravnoteženih, djelotvornih i neovisnih europskih pravila tržišnog natjecanja;

39. slaže se da EU treba prijeći na ofenzivni pristup kako bi se zajamčila uzajamnost i suzbio protekcionizam u pristupu tržištima javne nabave u trećim zemljama;

40. naglašava da su izravna strana ulaganja važan pokretač rasta, inovacija i stvaranja radnih mjesta, ali ipak mogu biti rizik za nacionalnu sigurnost i javni poredak u Europskoj uniji kad je riječ o osjetljivim sektorima, zbog čega je potrebno uspostaviti nacionalne sustave za provjeru ulaganja;

Bolje predviđanje i uzimanje u obzir negativnih vanjskih učinaka sudjelovanja u međunarodnoj trgovini

41. sa zabrinutošću primjećuje da prednosti sporazumâ o slobodnoj trgovini trenutačno ne koriste svim regijama, da neki gospodarski sektori često trpe negativan utjecaj, a da MSP-ovi ne iskorištavaju u potpunosti potencijal sporazumâ o slobodnoj trgovini i više su pogođeni nelojalnom konkurencijom uzrokovanom mjerama koje poduzimaju neke treće zemlje; žali što se u Komunikaciji Komisije ne predlažu rješenja za ublažavanje negativnih učinaka koje mogu imati trgovinski sporazumi, no podržava namjeru Komisije da uspostavi više digitalnih alata i internetskih portala namijenjenih MSP-ovima kako bi se olakšalo njihovo uključivanje u te sporazume, da otvori nove mogućnosti povezane s postupcima pristupa javnoj nabavi te da ispravi navedene slučajeve nepoštenog tržišnog natjecanja;

42. podržava namjeru Komisije da predloži poseban zakonodavni akt potreban za provedbu, među ostalim, trgovinskih odredaba Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine;

43. podržava namjeru Komisije da pripremi instrument za borbu protiv prisile;

44. ističe važnu ulogu koju MSP-ovi imaju u međunarodnim trgovinskim odnosima EU-a jer stvaraju više od 58 % ukupnog izvoza iz EU-a i više od 46 % ukupnog uvoza u EU^(?). U tom pogledu naglašava potrebu za djelotvornom trgovinskom politikom EU-a kojom se štite MSP-ovi, koji su mnogo osjetljiviji i izloženiji nestabilnosti međunarodnih trgovinskih odnosa nego velika poduzeća; pozdravlja naglasak koji je u Komunikaciji Komisije stavljen na MSP-ove;

(?) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/International_trade_in_goods_by_enterprise_size#Share_of_SMEs_in_total_trade_28intra_2B_extra-EU.29

45. čvrsto vjeruje da je potrebno preispitati model procjene učinka i provesti sveobuhvatne i temeljite procjene učinka (po sektorima i podsektorima, zemljopisnom području – zemlji/regiji unutar EU-a, u smislu učinka na MSP-ove te u pogledu socijalnih, okolišnih i klimatskih aspekata i poštovanja ljudskih prava) svakog postojećeg sporazuma, kao i objedinjene procjene učinka (na temelju istih kriterija) svih postojećih sporazuma kako bi se zajamčilo da trgovinska politika EU-a bude usmjerena na dobrobit svih, i poduzeća i građana; žali zbog slabosti Komunikacije Komisije na tom polju; napominje da se u Komunikaciji predviđa da će Komisija provesti samo *ex post* evaluaciju učinka sporazumâ EU-a na glavne okolišne aspekte, uključujući klimu, te da će raditi na boljem razumijevanju utjecaja različitih dijelova trgovinske politike na rodnu ravnopravnost i provesti druge analize (koje nisu podrobnije objašnjene) učinaka trgovinskih politika na zapošljavanje i različite aspekte društvenog razvoja;
46. smatra da posebnu pozornost treba posvetiti poteškoćama s kojima se suočavaju MSP-ovi; podržava napore Komisije da ojača instrumente za tumačenje trgovinskih sporazuma, posebno u pogledu pravila o podrijetlu; smatra da je potrebno odgovoriti na potrebu MSP-ova za stručnim znanjem radi pristupa tržištima trećih zemalja upotrebom postojećih savjetodavnih i pomoćnih usluga na razini država članica i regija kao i u gospodarskim komorama te olakšavanjem upotrebe vanjskog stručnog znanja;
47. smatra da se mreža EEN (Europska poduzetnička mreža), koja je prisutna u 60 zemalja, kao i mreža nacionalnih i regionalnih tijela za promicanje trgovine koja su dio Europskog udruženja organizacija za promicanje trgovine (ETPOA), prisutna u sveukupno 180 zemalja, mogu dodatno mobilizirati u okviru svojih zadaća potpore ulasku MSP-ova na strana tržišta. Isto tako, EU bi trebao uspostaviti „kontaktne točke za sporazume o slobodnoj trgovini” što je moguće bliže MSP-ovima, uzimajući pritom u obzir načelo „počnimo od malih, djelujmo na regionalnoj razini”, u čemu bi regionalna tijela za promicanje trgovine trebala imati vodeću ulogu;
48. smatra da bi se namjenski pristup za inovativne MSP-ove koji žele prijeći na međunarodnu scenu dobro uklopio u projekt InvestEU. Na taj bi se način mogli primjereno pokriti rizici s kojima se suočava ta vrsta poduzeća i potaknuti njihov međunarodni rast;
49. smatra da bi u kontekstu europskog zelenog plana trebalo revidirati postojeći okvir za državne potpore za važne projekte od zajedničkog europskog interesa kako bi se olakšalo ulaganje i amortizirali operativni troškovi suradničkih/transnacionalnih projekata koje provode takva poduzeća. U tom kontekstu pozdravlja činjenicu da je Komisija pokrenula javno savjetovanje od 23. veljače 2021. do 20. travnja 2021. i pozvala sve zainteresirane strane da iznesu svoje komentare o prijedlogu ciljane revizije Komunikacije o državnim potporama za važne projekte od zajedničkog europskog interesa ⁽³⁾.

Bruxelles, 19. ožujka 2021.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/competition/consultations/2021_ipcei/draft_communication_hr.pdf – poveznica na javno savjetovanje:
<http://bit.ly/3dEFgeM>